

شناسه	تغییر و اصلاح بخشنامه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۲/۱۰/۱۳
عنوان موضوع	بحث و بررسی در خصوص اخذ ضمانتنامه به جای توقف ۱۰ درصد کالا در گمرکات در ترخیص ۹۰ درصدی کالا		
مرجع طرح موضوع	انجمن صاحبان صنایع و مدیران ساوه - کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی اراک		
شرح موضوع	<p>مطابق تبصره ۳ الحاقی به ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز^۱، جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور و شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضا کند، واردکنندگان موظف به ثبت اطلاعات منشأ ارز کالای وارداتی پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص در سامانه مربوطه هستند و با این اطلاق مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری قابل استناد برای ترخیص کالا در گمرک نیست.</p> <p>به دلیل جلوگیری از رسوب کالا و رفع مشکل افزایش زمانی صف تخصیص و تأمین ارز به عنوان یک محدودیت غیرقابل انکار ناشی از ضرورت مدیریت تحریم‌های ظالمانه، ستاد مقابله با تحریم‌های تجاری شورای عالی امنیت ملی (شعام) به عنوان مرجع تعیین‌کننده در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، مصوبه‌ای مبنی بر امکان ترخیص ۹۰ درصد کالاهای وارداتی فاقد اطلاعات منشأ ارز به شماره ۴۶/۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۸/۲۸ و تاییدیه به شماره ۳۳۵۸۳۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳ صادر کرد که این مصوبه از پیش و از زمان وضع قانون به صورت ادواری تمدید شده و در سال ۱۴۰۲ نیز طی بخشنامه شماره ۱۴۰۲/۲۸۵۸۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۵ از طریق گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ گردید، که مهلت اجرای آن تا پایان آبان ماه بوده و با پیگیری‌های صورت گرفته مانند گذشته درخواست تمدید مدت اعتبار قبل از انقضای آن توسط گمرک انجام شده است. اما تمدید این مصوبه تا پایان سال ۱۴۰۲ به صورت شفاهی بوده و تاکنون دستورالعملی ابلاغ نشده است. به رغم صدور این مصوبه، تمام مشکل ایستایی کالاهای در انتظار تخصیص و تأمین ارز مرتفع نشده و ۱۰ درصد کالاهای باقی مانده و کالاهایی که در فهرست اعلامی برای ترخیص ۹۰ درصدی قرار ندارند، بخشی از سهم کالاهای رسوبی در اماکن گمرکی را به خود اختصاص داده است.</p>		

^۱ تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰) - به منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضاء نماید، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند «الف» ماده (۶) این قانون اظهار نمایند. بانک مرکزی موظف است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز، بلافاصله و در خصوص کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال یا مورد نیاز فوری حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت ترخیص در گمرک نیست. حکم این ماده مانع از اجرای مقررات ماده (۴۲) قانون امور گمرکی نیست.

^۲ شورای عالی امنیت ملی (اختصاصی شعام)، شورایی است که به منظور تأمین منافع ملی و پاسداری از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی تأسیس شده است. این شورا مهم‌ترین وزنه تصمیم‌گیری در سیاست خارجی و امور دفاعی و امنیتی کشور محسوب می‌شود. اعضای این شورا را مقامات عالی رتبه سیاسی، نظامی و اطلاعاتی ایران تشکیل می‌دهند. ریاست این شورا بر عهده رئیس‌جمهور است. مصوبات شورای عالی امنیت ملی پس از تأیید رهبر جمهوری اسلامی ایران، لازم الاجرا می‌باشند. بر اساس تبصره ۱ ماده ۱۲ قانون دیوان عدالت اداری مصوبات شورای عالی امنیت ملی از سوی هیچ نهادی قابل ابطال نیست.

<p>برخی نواقص اجرایی، همچون مشکلات ایجاد شده برای صاحبان کالا و سازمان‌های مربوط مانند گمرک و سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در رابطه با شیوه برخورد قانونی در مورد ۱۰ درصد باقی مانده از مواد اولیه و ماشین‌آلات خطوط تولید ترخیص شده وجود دارد که نهایتاً برای کالاهایی که پس از ثبت سفارش، حمل و به کشور وارد شده؛ اما تشریفات ارزی آنها تکمیل نشده است ضروری است تغییراتی در شرایط مصوبه ایجاد شود و دریافت وثیقه یا تعهد از صاحبان کالا جایگزین نگهداری بخشی از کالا در گمرک شود.</p>	
<p>۱- شرایط مصوبه ترخیص ۹۰ درصد کالاهای وارداتی به گونه‌ای است که برای برخی از کالاها همانند دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خطوط تولید کارایی ندارد چرا که نگهداری بخشی از خط یا دستگاه در عمل ترخیص آن را بی‌فایده کرده و امکان راه‌اندازی خط وجود نخواهد داشت.</p> <p>۲- طولانی شدن پروسه تخصیص و تأمین ارز و توجه به اینکه کالاهای اولویت ۲۲ به بعد مادامی که تخصیص ارز معتبر برای آن صادر نشده باشد ولو اینکه در لیست ترخیص ۹۰ درصدی قرار داشته باشند، امکان اظهار کالا به گمرک برای بهره‌مندی از مزایای مصوبه شورای عالی امنیت ملی (شعام) برای آنها وجود ندارد.</p> <p>۳- تحمیل هزینه‌های مازاد به صاحبان کالا با توجه به هزینه‌های توقف کالا در گمرک</p> <p>۴- در خصوص متروکه شدن برخی کالاها نیز مشکلات عدیده‌ای از جمله برای اموال تملیکی ایجاد خواهد شد</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>۱. جلسه کارشناسی شورا مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اراک به ریاست جناب آقای بیکی رئیس اتاق بازرگانی و دبیر شورای گفت و گوی استان و با حضور دبیر اجرایی اتاق بازرگانی اراک و نمایندگان استانداری، اداره کل صمت، اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان، شرکت برق منطقه ای باختر، شرکت توزیع نیروی برق استان، اتاق تعاون و اصناف استان، انجمن صاحبان صنایع و مدیران ساوه و کارشناسان دبیرخانه شورای گفت و گوی استان و سایر فعالین حوزه مرتبط با موضوع تشکیل گردید و موضوع فوق بررسی و نظرات ذیل تشریح شد و در نهایت با توجه به مباحث مطروحه پیشنهاد ارائه آن در صحن اصلی شورا مطرح گردید.</p> <p>۲. آقای رضوانی رئیس انجمن صاحبان صنایع و مدیران ساوه و رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی اراک فرمودند: حجم زیادی از کالاهای موجود در اماکن بندری شامل کالاهای اساسی، ضروری یا در خدمت تولید واحدهای تولیدی- صنعتی کشور هستند که باوجود ثبت سفارش و اخذ مجوز ورود به دلیل عدم تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی، امکان ترخیص آنها میسر نیست. با توجه به اینکه در شرایطی که تحریم‌های تجاری بین‌المللی، خرید و حمل و ورود این کالاها را به کشور با مشقت و دشواری فراوانی مواجه کرده، تأخیر در صدور کد رهگیری بانک برای این کالاها از مهم‌ترین مشکلات ترخیص و</p>	<p>جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۳</p>

<p>در نتیجه عدم خروج آن از انبارهای بنادر و دریانوردی و مناطق آزاد به شمار می‌رود و در نهایت موجب رسوب و دپو ناخواسته کالاها و فساد این محموله‌ها در مبادی ورودی استان و کشور می‌شود. النهایه اگر شرایطی ایجا گردد که تمدید مصوبه شورای عالی امنیت ملی را داشته و همچنین اصلاحاتی در اخذ تعهد در روش ۹۰ درصدی صورت پذیرد فعالین اقتصادی مسیری هموار خواهند داشت.</p> <p>۳. آقای جودکی مدیر کل اداره صمت استان فرمودند: در این خصوص دو بحث وجود دارد یکی شرط اظهار و دیگری تخصیص ارز که شرط اظهار منوط به تخصیص است. در صورتی که از ابتدای مهر ماه تخصیص ارز بالای ۷۰ روز زمان می‌برد که این نیز مقوله ای جداگانه برای فعالین اقتصادی شده است و این زمان بر بودن تخصیص ارز شرایط اظهار و ترخیص را طولانی نموده است. در استان تنها با اجازه دادستان می‌توان بدون این مراحل فرایند ترخیص را انجام داد که این مهم نیز به ندرت اتفاق خواهد افتاد و پیشنهاد می‌شود شرط تخصیص ارز در زمان اظهار برداشته شود.</p> <p>۴. آقای کرمی معاون امور گمرکی اداره کل گمرکات استان فرمودند: به صورت شفاهی مصوبه شورا مبنی بر ترخیص ۹۰ درصدی تا پایان سال تمدید شده است. گمرک استان نیز موافق این موضوع هست که روش های دیگری از جمله اخذ ضمانت نامه به جای توقف ده درصد کالا در گمرک باشد چرا که برای گمرکات نیز مشکلاتی از جمله اشغال انبارها، هزینه های متحمل بر صاحبان کالا و تشریفات اضافی و همچنین مشکلات اموال تملیکی نیز منجر به این موضوع شده که ما نیز موافق این مهم باشیم.</p> <p>۵. آقای بیکی رئیس اتاق بازرگانی و دبیر شورای گفت و گوی استان فرمودند: اظهار منشاء ارز یکی از الزامات اظهار گمرکی می‌باشد، اظهار منشأ ارز به این معنی است که مشخص نمائید ارز تخصیص داده برای خرید کالای وارداتی را، از چه محلی تامین نموده اید و آن را در سامانه اظهار نمائید، چنانچه اظهار منشأ ارز شما مورد تائید بانک مرکزی باشد با ارسال کد رهگیری یا کد ساتا، مجوز اظهار گمرکی را در سامانه جامع تجارت به شما می‌دهد اما آنچه که محل بحث می‌باشد طولانی بودن زمان انجام فرآیندهای تخصیص، اظهار، اخذ کد رهگیری و سایر تشریفات گمرکی می‌باشد این زمان بر بودن منجر به فرآیند ترخیص ۹۰ درصدی برخی از کالاها که آن هم مدت زمانی را به طول می‌انجامد شده است حال سوال اینجاست آیا امکان اخذ ضمانتنامه و یا سایر تعهدات به جای توقف ده درصد کالا در گمرکات نیست، چرا که این توقف علاوه بر هزینه های گزافی که بر دوش صاحب کالا می‌گذارد مشکلاتی هم برای گمرکات ایجاد می‌کند. پیشنهاد می‌شود از طریق گمرک استان با گمرک جمهوری اسلامی ایران مکاتبات لازم صورت پذیرد و همچنین در صحن اصلی شورا پیشنهادات مطرح گردد</p>	
<p>پیشنهادات شورای گفت و گوی استان به شرح ذیل:</p> <p>الف) با توجه به موضوع ترخیص ۹۰ درصدی مواد اولیه و ماشین آلات وارداتی واحد های تولیدی و توقف ۱۰ درصد کالا به عنوان ضمانت، از آنجائیکه ترخیص ۹۰ درصدی منوط به اظهار و همچنین اظهار نیز منوط به تخصیص ارز از سوی بانک مرکزی می‌باشد، امکان</p>	<p>پیشنهادات</p>

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره (۱) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی)

<p>اظهار بدون انجام تخصیص وجود داشته باشد، به عبارتی اظهار کالا مشروط به تخصیص ارز نباشد و بدون تخصیص ارز، وارد کننده اظهار کالا نماید. این مهم در نهایت در راستای جلوگیری از توقف خط تولید شرکت های تولیدی تاثیر قابل توجه های خواهد داشت.</p> <p>ب) صاحبان کالا، با ارائه تعهدی (ضمانتنامه بانکی: با توجه به اینکه ضمانتنامه سهل الصول تر نیز می باشد) مبنی بر تکمیل تشریفات ارزی در مواعد قانونی بتوانند بدون محدودیت های اضافی اقدام به ترخیص صد درصدی کلیه ماشین آلات و مواد اولیه وارداتی داشته باشند.</p> <p>۱- از طریق اداره کل گمرکات استان به گمرک جمهوری اسلامی ایران منعکس و تا حصول نتیجه و هر گونه جوابیه پیگیری صورت پذیرد.</p> <p>۲- با توجه به حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی بعنوان رئیس شورای گفت و گوی ملی، موارد پیشنهادی به شورای گفت و گوی ملی منعکس و در سطح ملی پیگیری گردد.</p>	
<p>۱) تبصره ۳ الحاقی به ماده ۷ قانون مبارزه با قاچاق کالا</p> <p>۲) مصوبه شورای عالی امنیت ملی به شماره ۴۶/۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۸/۲۸</p> <p>۳) مصوبه شورای عالی امنیت ملی به شماره ۳۳۵۸۳۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳</p> <p>۴) بخشنامه شماره ۱۴۰۱/۱۱/۰۱/م-۷۳/۳۵۴۵۴/۲۴۲۴/۳۸۸۷۴ گمرک جمهوری اسلامی ایران</p> <p>۵) بخشنامه شماره ۱۴۰۲/۲۸۵۸۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۵ گمرک جمهوری اسلامی ایران</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>